

Κυριακή ΙΑ΄ Λουκά (Αγίων Προπατόρων): Περί των καλουμένων εν τω δείπνω (Όσιος Θεοφύλακτος, Αρχιεπίσκοπος Βουλγαρίας)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 9 Δεκεμβρίου, 2016

(Λουκ. ιδ΄, 16-24)

«Κι ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· Ἔκαμε κάποιος ἄνθρωπος μεγάλο δεῖπνο κι ἐκάλεσε πολλούς. Τὴν ὥρα τοῦ τραπεζιοῦ ἔστειλε τὸ δοῦλο του νὰ πῆ στοὺς καλεσμένους· Ἐλᾶτε, εἶναι ὅλα ἔτοιμα. Κι ἄρχισαν ὅλοι μὲ μιὰ γνώμη νὰ παρακαλοῦν νὰ μὴν παρευρεθοῦν. Ὁ πρῶτος τοῦ εἶπε ἀγόρασα χωράφι καὶ ἔχω ἀνάγκη νὰ βγῶ καὶ νὰ τὸ δῶ. Σὲ παρακαλῶ, θεώρησέ με δικαιολογημένο. Κι ὁ δεύτερος εἶπε ἀγόρασα πέντε ζευγάρια βόδια καὶ πηγαίνω νὰ τὰ δοκιμάσω. Σὲ παρακαλῶ, θεωρησέ με δικαιολογημένο. Κι ὁ τρίτος εἶπε· Ἔκαμα τὸ γάμο μου καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰρθῶ». Κι ὅταν κάποιος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἦσαν μαζί στὸ τραπέζι εἶπε· μακάριος εἶναι ὅποιος πάρῃ τὸ γεῦμα του στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος τοῦ ἐξηγεῖ πλατύτερα, πῶς πρέπει νὰ φανταζώμαστε τὰ δεῖπνα τοῦ Θεοῦ. Καὶ λέει τὴν **παραβολὴ** αὐτή, ὀνομάζοντας **ἄνθρωπο** καὶ τὸν φιλάνθρωπο πατέρα του. Γιατὶ ὅταν ὁ Θεὸς κάνῃ ὑπαινιγμὸ γιὰ τὴν τιμωρητικὴ του δύναμη ὀνομάζεται στὴν Γραφὴ πάνθηρας καὶ πάρδαλη καὶ ἄρκτος. Ὅταν ὅμως εἶναι νὰ ὑποδηλώσῃ κάποια φιλανθρωπία **παρουσιάζεται, ὅπως τώρα, σὰν ἄνθρωπος**. Ἐπειδὴ ἡ παραβολὴ μιᾶ γιὰ τὴν πιὸ μεγάλη φιλανθρωπία ποὺ ἔκαμε σ' ἐμᾶς κάνοντας νὰ κοινωνήσουμε ἀπὸ τὴ σάρκα τοῦ Γιοῦ του, τὸν ἀποκάλεσε «ἄνθρωπο». Καὶ τὴ φιλανθρωπία του αὐτὴ τὴν ἐκάλεσε δεῖπνο μεγάλο, δεῖπνο, γιατί στοὺς τελευταίους καιροὺς, καὶ ὅπως στὴ δύση τοῦ κόσμου, ἦρθε ὁ Κύριος. Κι εἶναι μεγάλο τὸ δεῖπνο αὐτό, γιατί ὀλοφάνερα εἶναι μεγάλο τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας μας. Καὶ τὴν ὥρα τοῦ δείπνου ἔστειλε τὸ δοῦλο του. **Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ δοῦλος;** Ὁ Γιὸς τοῦ Θεοῦ ποῦ πῆρε δούλου μορφὴ, κι ἔγινε ἄνθρωπος στάλθηκε στὴ γῆ. Πρόσεξε ἀκόμα πῶς δὲν εἶπε δοῦλο, ἀλλὰ τὸ δοῦλο, αὐτὸν ποὺ μὲ τὴν ἀνθρώπινη φύση του εὐαρέστησε καὶ στάθηκε δοῦλος πιστός. Δὲν ἦταν ἀρεστός στὸ Θεὸ μόνο, ἐπειδὴ ἦταν Γιὸς καὶ Θεός ἀλλὰ κι ἐπειδὴ ἦταν ἄνθρωπος, ποὺ αὐτὸς μόνο ἀναμάρτητα ὑπῆρέτησε τὰ θελήματα καὶ τὶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Κι ἀφοῦ ἐκπλήρωσε ὅλες τὶς ὑποχρεώσεις, ποὺ ἀπαιτοῦσε ἡ δικαιοσύνη, λέγεται γι' αὐτὸν ὅτι ἔγινε δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα του. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, μόνο αὐτὸς κατ' ἐξοχὴν μπορεῖ νὰ λέγεται δοῦλος τοῦ Θεοῦ. Κι ὅτι **στάλθηκε τὴν ὥρα τοῦ δείπνου** σημαίνει τὴν ὀρισμένη καὶ κατάλληλη στιγμή. Κι οὔτε ὑπῆρχε ἄλλη πιὸ κατάλληλη εὐκαιρία, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου, ὅταν ἔπρεπε νὰ καταλυθῇ ἡ κακία ποὺ εἶχε κορυφωθεῖ. Ὅπως οἱ γιατροὶ ἀφήνουν τὴν ὑπουλη καὶ κακοήθη ἀρρώστια νὰ ἐκδηλώσῃ ὅλη τὴ δύναμή της καὶ τότε χρησιμοποιοῦν τὰ φάρμακά τους,

Έτσι και η άμαρτία έπρεπε να παρουσιάσει όλη τη ποικιλία της κι έπειτα ο μεγάλος γιατρός να χρησιμοποιήσει το φάρμακο. Γι' αυτό περίμενε ο Κύριος να συμπληρώσει ο διάβολος το μέτρο της κακίας και τότε, αφού έλαβε σάρκα, με την αγία του ζωή έθεράπευσε κάθε είδος κακίας. Στάλθηκε λοιπόν στην ώρα, στην επίκαιρη και κατάλληλη δηλαδή στιγμή. Έτσι λέει και ο Δαβίδ· «*Ζώσου το σπαθί σου, δυνατέ, στο μηρό σου στην ώρα της άκμης σου*». **Σπαθί** είναι ο λόγος του Θεού, ο **μηρός** σημαίνει τη γέννησή του μέσα στη σάρκα, που έγινε την **ώρα της άκμης**, δηλαδή την κατάλληλη στιγμή. Και στάλθηκε, για να μιλήσει στους καλεσμένους. **Ποιοί είναι αυτοί οι καλεσμένοι;** Ίσως και όλοι οι άνθρωποι, γιατί όλους εκάλεσε ο Θεός να τον γνωρίσουν με την τάξη και την αρμονία της φύσεως από τη μιά, και με το φυσικό νόμο από την άλλη. Ίσως και πιο ιδιαίτερα οι Ισραηλίτες, που τους εκάλεσε με το Νόμο και τους Προφήτες. Σ' αυτούς στάλθηκε πρώτα ο Κύριος, στα πρόβατα του Ισραήλ. Αυτός λοιπόν έλεγε· Έλατε, γιατί είναι πια έτοιμα όλα. Σ' όλους ευαγγελιζόταν ο Κύριος ότι είναι κοντά μας και μέσα μας ή βασιλεία των ουρανών. Κι αυτοί άρχισαν με μια γνώμη ν' άρνούνται να παρευρεθούν, σ'α να τους δόθηκε σύνθημα. Όλοι οι άρχοντες των Ιουδαίων, αφού άρνήθηκαν να έχουν βασιλιά τους τον Ίησοϋ, δέν άξιώθηκαν και το δείπνο. **Άλλος από αγάπη του πλούτου, κι άλλος των ήδονών**. Αυτός που αγόρασε το χωράφι κι ο άλλος τα ζευγάρια των βοδιών, πρέπει να θεωρηθούν σαν φίλοι του πλούτου και φιλήδονος αυτός που έκαμε το γάμο του. Κι αν θέλης, χωράφι αγοράζει αυτός που από τη σοφία του κόσμου δέν παραδέχεται το μυστήριο. Χωράφι ο κόσμος και γενικά η φύση κι αυτός που τη φύση βλέπει δέν παραδέχεται το υπερφυσικό. Αποβλέποντας λοιπόν ο Φαρισαίος στο χωράφι, δηλαδή έχοντας το νοϋ του στους νόμους της φύσεως δέν παραδέχτηκε ότι η Παρθένος έγέννησε το Θεό, έπειδη είναι υπερφυσικό. Άλλα κι αυτοί που όλοι καυχιούνται για κοσμική σοφία, για το χωράφι τουτο, δηλαδή, τη φύση, άγνόησαν τον Ίησοϋ, που άνανέωσε τη φύση. Μ' αυτόν τέλος που αγόρασε τα **πέντε ζευγάρια βόδια** και τα δοκιμάζει, μπορεί να έννοήσης και τον άνθρωπο που αγαπά την ύλη, που έδεσε τις **πέντε αίσθήσεις της ψυχής** με τις αίσθήσεις του σώματος κι έκαμε σάρκα την ψυχή. Γι' αυτό το λόγο αφού είναι άπασχολημένος με τη γη, δέ θέλει να πάρη μέρος στο πνευματικό δείπνο. Ρωτᾶ και ο σοφός· «*τί να καταλάβη αυτός που κρατάει το αλέτρι*»; Κι αυτός που χάνει τη θέση του στο δείπνο για τη γυναίκα, μπορεί να είναι ο φιλήδονος, που τη σάρκα, τη σύντροφο της ψυχής, ποθώντας περισσότερο και μένοντας μέσα σ' αυτή, δέν μπορεί ν' άρέσει στο Θεό. Μπορείς όμως να τα έξηγήσης και κυριολεκτικά· χάνομε τη χάρη του Θεού και για χωράφια και για ζευγάρια βοδιών και για γάμους, μένοντας κολλημένοι σ' αυτά και ξοδεύοντας σ' αυτά όλη τη ζωή μας και κάποτε φτάνοντας να χύνωμε και αίμα. Και δέν έχομε στο νοϋ μας ούτε έκτελοϋμε καμμιᾶ βουλή του Θεού και κανένα λόγο.

«Έρθε ο δοϋλος και τα άναφερε αυτά στον Κύριό του. Τότε θύμωσε ο οικοδεσπότης κι είπε στον δοϋλο του. Έβγα γρήγορα στις πλατείες και στους δρόμους της πόλεως και φέρε στο σπίτι τους φτωχούς, τους άναπήρους, τους κουτσούς και τους τυφλούς. Κι ο δοϋλος είπε. Κύριε, έγινε όπως είπες κι ακόμα υπάρχει τόπος. Κι είπε ο Κύριος

στο δούλο· Έβγα στους δρόμους και στους φράχτες τών χωραφιῶν και πίεσέ τους νάρθοῦν για νὰ γεμίση τὸ σπίτι. Σᾶς βεβαιῶνων ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς καλεσμένους μου ἐκείνους δὲ θὰ δοκιμάση τὸ φαγητό μου». Ἐκδιώχθηκαν οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων και κανένας ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἐπίστεψε στὸ Χριστό, ὅπως και οἱ ἴδιοι μὲ κακία καυχιόνταν· «Μήπως ἐπίστεψε κάποιος ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες σ' αὐτόν»; Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ διδάσκαλοι τοῦ Νομοῦ και οἱ Γραμματεῖς, ὅπως λέει ὁ προφήτης ἀπὸ ἀνοησία ξέπεσαν ἀπὸ τὴ χάρη. Δέχτηκαν ὅμως πρόσκληση οἱ **ἀπλοῖ Ἰουδαῖοι** ποὺ παρομοιάζονται μὲ κουτσοὺς, τυφλοὺς και ἀνάπηρους, οἱ κουτοὶ τοῦ κόσμου κι οἱ ἀσήμαντοι. Γιατὶ ὁ κόσμος ἐθαύμαζε τοὺς λόγους, ποὺ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὴ χάρη, ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ και χαιρόταν μὲ τὴ διδασκαλία του. Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ μπῆκαν κι αὐτοὶ ποὺ πορέρχονται ἀπὸ οὗς Ἰουδαίους, οἱ διαλεχτοί, αὐτοὶ ποὺ τοὺς προώρισε ὁ Θεὸς για τὴ δόξα του, ὁ Πέτρος και οἱ γιοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, μπῆκαν κι οἱ μυριάδες ἐκείνων ποὺ πίστεψαν –ξεχύνεται και στοὺς εἰδωλολατρικοὺς λαοὺς ἡ ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, γιατί μ' αὐτοὺς ποὺ ἦσαν στοὺς δρόμους και στοὺς φράχτες πρέπει νὰ ἐννοήσωμε τοὺς ἐθνικοὺς. Οἱ Ἰσραηλιῖτες ἦταν βέβαια μέσα στὴν πόλη, ἀφοῦ και τὸ νόμο εἶχαν δεχθῆ και μὲ περισσότερη λεπτότητα συμπεριφέρονταν. Οἱ εἰδωλολάτρες ὅμως, ἐπειδὴ ἦσαν ξένοι πρὸς τὴ διαθήκες και ἄσχετοι ἀπὸ τὴ νομοθεσία τοῦ Χριστοῦ και δὲν ἦσαν συμπολιῖτες τῶν ἀγίων, δὲν ἐπλανιόνταν σ' ἓνα μονάχα ἀλλὰ σὲ πολλοὺς δρόμους, τῆς ἀνομίας και τῆς στενοκεφαλιᾶς και στοὺς φραγμοὺς, ἐννοῶ τὴς ἀμαρτίες. Ἡ ἀμαρτία εἶναι μέγανος φραγμὸς και μεσότοιχο ποὺ μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸ Θεό. Τὴ διαγωγή λοιπὸν τῶν ἐθνῶν, ποὺ ἔμοιαζε μὲ τῶν ζῶων κι ἦταν χωρισμένη σὲ πολλὰς γνώμες, ὑπονοεῖ μὲ τοὺς δρόμους και μὲ τοὺς φραγμοὺς, τὴν ἀμαρτωλὴ ζωὴ τους. Καὶ **δὲν προστάζει νὰ τοὺς καλέσουν ἀπλῶς ἀλλὰ νὰ τοὺς πιέσουν, μολονότι ἡ πίστη εἶναι προαιρετικὴ σ' ὅλους.** Εἶπε ὅμως «ἀνάγκασέ τους» για νὰ καταλάβωμε ὅτι εἶναι σημάδι τῆς μεγάλης δυνάμεως τοῦ Θεοῦ νὰ πιστέψουν οἱ εἰδωλολάτρες, ἂν κι ἔχουν τόσο μεγάλη ἄγνοια. Γιατὶ ἂν δὲν ἦταν μεγάλη ἡ δύναμη τοῦ κηρύγματος και φανερὴ ἡ ἀλήθεια τοῦ λόγου, πῶς θὰ γινόταν ἄνθρωποι, ποὺ ἦσαν τρελλοὶ μὲ τὰ εἰδωλα και ἀσχημονοῦσαν μὲ τὸ σακκί, νὰ καταλάβουν τὸν ἀληθινὸ Θεὸ και νὰ ζήσουν πνευματικὴ ζωὴ; Θέλοντας λοιπὸν νὰ δηλώση τὴν παράδοξη μεταβολὴ στὴν κατάστασή τους τὴν ὠνόμασε ἀνάγκη. Θὰ ἔλεγε κανένας ὅτι και μόλο ποὺ δὲν ἠθελαν οἱ Ἕλληνες νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ εἰδωλα και τὴς ἀπολαύσεις, ἀναγκάστηκαν ὡστόσο νὰ τ' ἀποφύγουν ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τοῦ κηρύγματος. Ἐξ ἄλλου και ἡ δύναμη τῶν θαυμάτων δημιουργοῦσε μεγάλη ἀνάγκη νὰ περάσουν στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Καὶ **καθημερινὰ στρώνεται αὐτὸ τὸ τραπέζι και προσκαλούμαστε ὅλοι στὴ βασιλεία, ποὺ ὁ Κύριος και πρὶν ἀπὸ τὴν καταβολὴ ἀκόμα τοῦ κόσμου ἐτοίμασε για τοὺς ἀνθρώπους. Ὡστόσο ἄλλοι ἀπὸ τὴς σοφιστικὲς μικρολογίες, κι ἄλλοι ἀπὸ τὴν ἀγάπη τους στὴν ὕλη κι ἄλλοι ἀπὸ τὸ σαρκικὸ φρόνημά τους δὲ γινόμαστε ἄξιοι γι' αὐτήν.** Καὶ τὴ χαρίζει ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ σὲ ἄλλους ἀμαρτωλοὺς, ποὺ εἶναι τυφλὰ τὰ μάτια τοῦ νοῦ τους και δὲν κατανοοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἢ ποὺ τὸ κατανοοῦν ἀλλὰ εἶναι κουτσοὶ κι ἀδρανοῦν νὰ τὸ πράξουν. Καὶ γενικὰ σὲ φτωχοὺς ποὺ ἐξέπεσαν ἀπὸ τὴν οὐράνια

δόξα, καὶ σὲ ἀνάπηρους ποὺ ἡ ζωὴ τους δὲν παρουσιάζεται ἄψογη. Σ' αὐτοὺς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ποὺ εἶναι στὶς πλατείες, καὶ τριγυρίζουν στοὺς φαρδιοὺς δρόμους τῆς ἁμαρτίας στέλνει ὁ Πατέρας τὸ δειπνοκαλεστὴ Γιὸ του, ποὺ καὶ δοῦλος ἀκόμα ἔγινε κατὰ τὴ σάρκα, ποὺ δὲν ἤρθε νὰ καλέσῃ τοὺς δικαίους ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Καὶ παραθέτει τραπέζι πλούσιο σ' αὐτοὺς ἀντὶ στοὺς ἄλλους, ποὺ ἔχουν τὴ σοφία καὶ τὸν πλοῦτο καὶ χαρίζονται στὴν σάρκα. Σὲ πολλοὺς στέλνοντας ἄρρώστιες καὶ κινδύνους τοὺς κάνει ὅλους ν' ἀρνηθοῦν αὐτὴ τὴν ζωὴ, γιὰ λόγους ποὺ ἐκεῖνος γνωρίζει, καὶ τοὺς φέρνει στὸ τραπέζι του, σὰν ἀνάγκη στέλνοντας τους τὴ ἀπειλὴ τῶν κινδύνων. Ὑπάρχουν πολλὰ παραδείγματα γι' αὐτὸ. Μᾶς δίνει κι ἓνα πιὸ πρόχειρο νόημα ἢ παραβολή· νὰ κάνωμε χάρη περισσότερο στοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀνάπηρους παρὰ στοὺς πλούσιους. Σ' αὐτὸ καὶ πρὶν ἀπὸ λίγο παρακινούσε, γι' αὐτὸ τὸ ἴδιο φάνηκε ὅτι εἶπε τὴν παραβολή, ἐπιβεβαιώνοντας μ' αὐτὴ, ὅτι πρέπει νὰ τρέφωμε τοὺς φτωχοὺς. Καὶ κάτι ἄλλο μαθαίνομε, ὅτι ὀφείλομε νὰ εἴμαστε ἔτσι πρόθυμοι καὶ φιλότιμοι στὴν ὑποδοχὴ τῶν ἀδελφῶν μας, ὥστε, καὶ χωρὶς νὰ θέλουν, νὰ τοὺς ἀναγκάζωμε νὰ παίρνουν μέρος στὰ ἀγαθὰ μας. Αὐτὸ ἀποτελεῖ καὶ γιὰ τοὺς δασκάλους τῆς πίστεως μεγάλο δίδαγμα, ὥστε νὰ διδάσκουν τοὺς μαθητὰς τους τὸ ὀρθὸ καὶ χωρὶς νὰ θέλουν.

(Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονυσίου "Πατερικὸν Κυριακοδρόμιον", Τόμος Δεύτερος, Ἀθῆναι 1969)

(Πηγή ηλ. κειμένου: kirigmata.blogspot.gr)